

Україні: Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-ХІІ // Відомості Верховної Ради України від 30.03.1993. – № 13. – Ст. 1.

2. Ковтунович Н.Л. Предмет фінансового права: дискусійні питання / Н.Л. Ковтунович // Актуальні проблеми формування громадянського суспільства та становлення правової держави: зб. наук. пр. – Черкаси: Вид-во ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2008. – С. 164–167.

3. Податковий кодекс України: Кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI // Голос України від 04.12.2010. – № 229. – Ст. 20.

4. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України від 23.07.1996. – № 30. – Ст. 141.

УДК 342.733

Бурбеза В. В., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Толкачова І. А., к.ю.н.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА НА ОСВІТУ

Право на освіту посідає одне з найважливіших місць у системі конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Воно є необхідним фактором розвитку не тільки особистості, її інтелектуального потенціалу, але й політичної та економічної системи суспільства [1, с. 29].

Право на освіту є основним елементом становлення та формування нового порядку в громадянському суспільстві та правовій державі. У зв'язку з цим, вивчення питань прав людини, в тому числі і права людини на освіту, є важливим завданням як у теоретичному, так і в практичному плані [2, с. 78].

На сьогодні, освітня галузь є складовою практично всіх матеріально-виробничих та духовно-практичних процесів і сфер життєдіяльності, що мають місце у сучасному громадянському суспільстві України. Освіта є одним із найбільш потужних ресурсів соціально-економічного розвитку, фактором становлення ефективних механізмів державного та соціального управління, складовою становлення самоврядних механізмів функціонування міст та сіл України, найбільш потужним чинником розвитку культури, одним із пріоритетних компонентів модернізації країни на шляху до євроінтеграції [1, с. 29].

Загальна декларація прав людини 1948 року закріплює право кожної особи на освіту (ст. 26). Під освітою розуміється цілеспрямований процес навчання та виховання в інтересах особи, суспільства, держави, що супроводжується констатацією досягнення визначених державою освітніх рівнів. Основою оцінки рівня освіти й кваліфікації випускників незалежно

від форм здобуття освіти є державні освітні стандарти. Під здобуттям громадянином освіти розуміється досягнення ним певного освітнього рівня, що засвідчується відповідним документом.

Крім Загальної декларації прав людини, право на освіту закріплене у наступних міжнародних актах: Міжнародному пакті про економічні, соціальні та культурні права (1966 р.), Протоколі до Конвенції про захист прав людини та основних свобод (1958 р.), Конвенції про права дитини (1989 р.) тощо [3, с. 36].

Статтею 53 Конституції України закріплено, що повна загальна середня освіта є обов'язковою. Держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах; розвиток дошкільної, вищої і післядипломної освіти, різних форм навчання; надання державних стипендій та пільг учням і студентам. Громадяни мають право безоплатно здобути вищу освіту в державних і комунальних навчальних закладах на конкурсній основі. Громадянам, які належать до національних меншин, відповідно до закону гарантується право на навчання рідною мовою чи на вивчення рідної мови у державних і комунальних навчальних закладах або через національні культурні товариства [4].

Більш детально питання права на освіту закріплені у Законі України «Про освіту» від 23.05.1991 № 1060-ХІІ. Так, ст. 3 даного Закону передбачено, що не допускається дискримінація у сфері освіти, усі громадяни України мають вільний доступ до безкоштовної освіти. Закон передбачає забезпечення даного права розгалуженою мережею навчальних закладів, заснованих на державній та інших формах власності, наукових установ, закладів післядипломної освіти; відкритим характером навчальних закладів, створенням умов для вибору профілю навчання і виховання відповідно до здібностей, інтересів громадянина тощо [5, с. 180].

Право на освіту знаходить своє відображення і в інших законодавчих актах: законах України «Про вищу освіту», «Про загальну середню освіту», «Про професійно-технічну освіту» та ін. Статтею 4 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII закріплено, що громадяни України мають право на здобуття вищої освіти. Так, громадяни України мають право безоплатно здобувати вищу освіту в державних і комунальних вищих навчальних закладах на конкурсній основі відповідно до стандартів вищої освіти, якщо певний ступінь вищої освіти громадянин здобуває вперше за кошти державного або місцевого бюджету [6].

Отже, виходячи з вищезазначеного можна констатувати, що право на освіту є невід'ємним правом людини, за своїм сутнісним призначенням воно покликане сприяти духовному та інтелектуальному розвитку особи. В нашій державі ситуацію з реалізації права на освіту слід визнати

задовільною, оскільки існує велика кількість державних, комунальних, приватних загальноосвітніх та вищих навчальних закладів, де усі бажаючі можуть отримати освіту у зручній для них формі.

Література

1. Шаповал Р. В. Конституційне право людини і громадянина на освіту в Україні / Р. В. Шаповал // Право і безпека. – 2011. – № 1. – С. 29–34.

2. Кулініч О. О. Гарантії конституційного права на освіту: поняття та ознаки / О. О. Кулініч // Науковий вісник Дніпровського національного університету внутрішніх справ. – 2014. – № 1. – С. 78–83.

3. Кириченко Ю. Право на освіту за конституціями України та держав континентальної Європи: порівняльно-правовий аналіз / Ю. Кириченко // Національний юридичний журнал: теорія і практика. – 2015. – С. 35–39.

4. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

5. Павлюх О. А. Право на освіту: міжнародний та національний вимір (в контексті аналізу міжнародних договорів та національних нормативно-правових актів) / О. А. Павлюх, Н. В. Василенко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2014. – № 24. – С. 178–180.

6. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 37-38. – Ст. 2004.

УДК 342.942(043.2)

Деменюк Д.В., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Сопілко І.М., д.ю.н., доцент

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ УКРАЇНИ ТА КРАЇН ЄВРОПИ

На сучасному етапі розвитку цивільної авіації в Україні особлива роль приділяється новітнім інформаційним технологіям. У зв'язку з цим посилюється необхідність наукового обґрунтування нової методології дослідження процесів формування та розвитку теорії інформаційно-аналітичного забезпечення в системі цивільної авіації.

Інформаційна безпека — це стан захищеності систем обробки і зберігання даних, при якому забезпечено конфіденційність, доступність і цілісність інформації, або комплекс заходів, спрямованих на забезпечення захищеності інформації від несанкціонованого доступу, використання, оприлюднення, руйнування, внесення змін, ознайомлення, перевірки, запису чи знищення. Інформаційна безпека цивільної авіації та його